

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

ННІ культури і мистецтв

Кафедра образотворчого мистецтва,
музикознавства та культурології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ культури і мистецтв
Устименко-Косоріч О. А.

« _____ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК

галузь знань 02 культура і мистецтво
спеціальність 023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
освітня програма / Образотворче мистецтво

мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННІ культури і мистецтв
Голова _____ Руденко О.Ф.
« 31 » серпня 2021 р.

Суми - 2021

Розробники:

Жулінський М. В. – ст. викладач кафедри ОТМ, музикознавства та культурології, член Національної спілки художників України, заслужений діяч мистецтв України

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології
Протокол № 1 від. “ 31 ” серпня 2021 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології
доктор мист., професор Зав'ялова О.К. _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів – 30,5/30,5	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
1-й		1-й	
Семестр			
1-й, 2-й		1-й, 2-й	
Лекції			
Практичні, семінарські			
48 год./ 48 год.		12 год./10 год.	
Самостійна робота			
102 год./ 70 год.		138 год./108 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Вид контролю: екзамен/екзамен			
Рік підготовки:			
2-й		2-й	
Семестр			
3-й, 4-й		3-й, 4-й	
Лекції			
Практичні, семінарські			
46 год./ 46 год.		10 год/12 год.	
Самостійна робота			
44 год./ 42 год.		80 год/.76 год.	
Консультації:			
2 год.		2 год.	
Вид контролю: залік/залік			
Рік підготовки:			
3-й			
Семестр			
5-й, 6-й	5-й, 6-й		
Лекції			
Загальна кількість годин – 915/915			

		Практичні, семінарські
	56 год./ 54 год.	12 год./ 14 год.
		Самостійна робота
	19 год./ 19 год.	61 год./61 год.
		Консультації:
		2 год.
		Вид контролю: залік/ залік
		Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
	7-й, 8-й	7-й, 8-й
		Лекції
		Практичні, семінарські
	76 год./ 48 год.	18 год./10 год.
		Самостійна робота
	59 год./ 130год.	117 год./ 168год.
		Консультації:
	2 год.	2 год.
		Вид контролю: залік

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Обов'язкова навчальна дисципліна «Академічний рисунок» є складовою професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», змістом якої є набуття практичних навичок у роботі графічними матеріалами, при зображенні предметів навколишнього середовища, та живої натури.

Вивчення курсу ставить за мету: ознайомлення студентів з законами лінійної та повітряної перспективи, світло-тіньового моделювання предметів, правилами зображення форм геометричних фігур, та предметів побуту. Мета проведення практичних занять - засвоєння теоретичних та практичних знань, отримання практичних навичок аналітичного малюнку та їх практичного застосування під час виконання навчальних та творчих робіт, вільне володіння технічними навичками штриховки, та цілісного сприйняття натури з урахуванням загальних тонових відношень.

Кінцевою метою є формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння і спроможності з автономною діяльністю, та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі образотворчого мистецтва шляхом індивідуального виконання відповідно

сформульованих завдань, розвиток образотворчого мислення, що є необхідним для творчої діяльності в усіх видах образотворчого мистецтва.

2.Передумови для вивчення дисципліни

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни викладається студентам ОР Бакалавр, складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки напряму 02 культура і мистецтво. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Академічний рисунок» є рисунок - основа всіх видів мистецтва. Курс передбачає початкову підготовку студента з академічного рисунку, а саме: вміння рисувати об'ємні предмети, знати основи композиції, лінійної і повітряної перспективи та вміння застосовувати їх на практиці.

3.Результати навчання за дисципліною

Знання: знати основні етапи ведення графічної роботи застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу. Уміння: здатність застосовувати знання з теорії та практики для композиційної побудови авторського художнього твору, вміння використовувати теорію закономірностей руху світлотіні по форми, а також тонові градації, контрастів у рисунку. Комунікація: здатний до ефективної комунікації в процесі навчання образотворчого мистецтва.	ПРН 1	Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного графічного образу.
Знання: знати послідовність етапів творчого підходу до створення художнього образу засобами академічного рисунка. Уміння: здатність ефективно застосовувати сучасні художні техніки та володіти особливостями роботи з різними графічними матеріалами. Комунікація: володіти основами професійної мовленнєвої культури при навчанні образотворчого мистецтва.	ПРН 6	Застосовувати знання з композиції, та рисунку, розробляти формальні площинні, та композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
Знання: виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери	ПРН 7	Відобразити морфологічні, стильові, об'ємно-фактурні,

професійної діяльності, знати особливості застосування об'ємно-просторової лінії та світлотіні. Уміння: володіти практичними навичками у галузі рисунку, вміти зображувати світло-тіньові відношення при виконанні завдань, вміти аналізувати форму предметів, та використовувати методи "наскрізного" рисування. Комунікація: пояснити фахівцям і не фахівцям основні закономірності розвитку мистецтва і шляхи вирішення його глобальних проблем.		світло-тіньові властивості об'єктів образотворчого, мистецтва, та використовувати існуючі методики в практичній діяльності за фахом.
Знання: Володіти фаховою термінологією образотворчого мистецтва, знати його види та жанри, властивості різних матеріалів. Уміння: здатність використовувати власну образно-асоціативну, стилістичну та пластичну мову, інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі, вміти відтворювати свої теоретичні знання з навчального предмету в практичній діяльності.	ПРН 8	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
A 90-100 балів Відмінно	Оцінка «відмінно» передбачає що практичні роботи по кожному з завдань виконані грамотна, в необхідний термін, відповідають технічним вимогам, демонструють відмінне знання законів лінійної та повітряної перспективи, володіння технікою штриха, якщо студент представив роботи по кожному з завдань, та якісно виконав самостійні завдання.
B 82-89 Добре	Оцінка дуже «добре» виставляється якщо роботи по кожному з завдань демонструють добре володіння матеріалами, прийомами та техніками, якісне виконання

	самостійних завдань, але ж під час виконання були допущені деякі не значні помилки в стилізації, або композиційній побудові робіт.
С 74-81 Добре	Оцінка «добре» виставляється якщо роботи по кожному з завдань відповідають технічним вимогам, самостійні завдання виконані, але ж під час виконання основних завдань були допущені деякі помилки, та роботи перероблялись за допомогою викладача.
Д 64-73 Задовільно	Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який представив роботи по кожному з завдань, але не всі роботи відповідають технічним вимогам, демонструють слабе володіння матеріалами, прийомами та техніками, та перероблялись за допомогою викладача.
Е 60-63 Задовільно	Оцінка «задовільно» виставляється якщо студент, демонструє слабе володіння матеріалами, прийомами, представлені роботи виконані з помилками та не в повному обсязі, самостійні завдання не відповідають тематиці.
ФХ 35-59 Незадовільно	Оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання виставляється якщо роботи представлені не по кожному з завдань, та рівень володіння матеріалами, прийомами та техніками явно недостатній.
Ф 0-35 Незадовільно	Оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни виставляється якщо роботи по завданням не представлені, самостійна робота не виконана.

Розподіл балів для екзамену

РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2		Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
Т 1.1	Т1.2			60	75	25	100
Поточний контроль				15			
20	40						
Контроль самостійної роботи				15			
5	10						

Розподіл балів для заліку

РОЗДІЛ 3				РОЗДІЛ 4		Разом	Загальна сума
T3.1	T3.2	T3.3	T3.4			60	100
Поточний контроль							
15	15	15	15			40	
Контроль самостійної роботи							
10	10	10	10				

Розподіл балів для заліку

РОЗДІЛ 5				РОЗДІЛ 6		Разом	Загальна сума
T5.1	T5.2	T5.3	T5.4			60	100
Поточний контроль							
15	15	15	15			40	
Контроль самостійної роботи							
10	10	10	10				

Розподіл балів для заліку

РОЗДІЛ 7		РОЗДІЛ 8		Разом	Загальна сума
			T-8.2	60	100
Поточний контроль					
30			30	40	
Контроль самостійної роботи					
20			20		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.Засоби діагностики результатів навчання

Форми та засоби поточного і підсумкового контролю:

Використання поточного оцінювання дозволяє відстежувати особисті досягнення студентів, хід опановування ними компетентностей освітньої програми, набуття яких необхідне для досягнення результатів навчання.

Поточний контроль результатів навчання здійснюється переважно у формі робочих переглядів практичних робіт, їх обговорення та публічного демонстрування в класі. Рекомендована кількість заходів поточного контролю збігається з кількістю тем робочої програми. Елемент поточного контролю – аналіз помилок та конкретні вказівки для їх виправлення.

Підсумковий контроль за рік здійснюється з урахуванням динаміки зростання рівня навчальних досягнень у формі контрольного заходу, на якому перевіряється набуття ключових компетентностей. Контрольний захід проводиться наприкінці кожного навчального року як перегляд (виставка практичних завдань).

Під час оцінювання практичних завдань результати навчання 2 семестру враховують досягнення студента за темами 1 семестру.

Під час підсумкового контролю з навчальної дисципліни оцінюються всі компоненти пройденого навчального матеріалу: композиційні рішення, володіння матеріалом, технікою штриха, емоційність втіленого образу,

майстерність виконання поставленої задачі на рівні року навчання, з урахуванням індивідуальних можливостей.

6. Програма навчальної дисципліни

Нормативна навчальна дисципліна « Академічний рисунок» підготовки студентів ОР Бакалавр складеться з таких розділів:

Розділ 1. Прості об'ємні геометричні тіла

Розділ 2. Побутові предмети та архітектурні деталі

Розділ 3. Деталі обличчя людини

Розділ 4. Голова людини

Розділ 5. Голова людини з плечовим поясом

Розділ 6. Півпостать людини

Розділ 7. Сидяча постать людини

Розділ 8. Оголена стояча постать людини

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Прості об'ємні геометричні тіла

Тема 1.1 Рисунок окремих простих об'ємних геометричних тіл

Тема 1.2 Рисунок натюрморту з простих об'ємних геометричних тіл

Розділ 2. Побутові предмети та архітектурні деталі

Тема 2.1. Рисунок окремих предметів побуту

Тема 2.2. Рисунок драперії

Тема 2.3 Рисунок натюрморту з предметів побуту та драперії

Тема 2.4 Рисунок архітектурної деталі

Розділ 3. Деталі обличчя людини

Тема 3.1. Рисунок носа (гіпсовий зліпок)

Тема 3.2 Рисунок ока (гіпсовий зліпок)

Тема 3.3 Рисунок губ (гіпсовий зліпок)

Тема 3.4 Рисунок вуха (гіпсовий зліпок)

Розділ 4. Голова людини

Тема 4.1 Рисунок жіночої античної маски (гіпсовий зліпок)

Тема 4.2 Рисунок чоловічої античної маски (гіпсовий зліпок)

Тема 4.3 Рисунок схематичної моделі голови людини (гіпсовий зліпок)

Розділ 5. Голова людини з плечовим поясом

Тема 5.1 Рисунок античної жіночої голови (гіпсовий зліпок)

Тема 5.2 Рисунок античної чоловічої голови (гіпсовий зліпок)

Тема 5.3 Рисунок жіночої голови з плечовим поясом

Тема 5.4 Рисунок чоловічої голови з плечовим поясом

Розділ 6. Півпостать людини

Тема 6.1 Рисунок торсу Венери спереду (гіпсовий зліпок)

Тема 6.2 Рисунок торсу Венери зі спини (гіпсовий зліпок)

Тема 6.3 Рисунок жіночої півпостаті

Тема 6.4 Рисунок чоловічої півпостаті

Розділ 7. Сидяча постать людини

Тема 7.1 Рисунок сидячої одягненої жіночої постаті

Тема 7.2 Рисунок сидячої одягненої чоловічої постаті

Тема 7.3 Рисунок сидячої оголеної жіночої постаті

Тема 7.4 Рисунок сидячої оголеної чоловічої постаті

Розділ 8. Оголена стояча постать людини

Тема 8.1 Рисунок стоячої оголеної жіночої постаті

Тема 8.2 Рисунок стоячої оголеної чоловічої постаті

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усь ого	У тому числі			усь ого	У тому числі		
кон		пр	ср	кон		пр	ср	
	915	8	422	485	915	10	70	542
Розділ 1. Прості об'ємні геометричні тіла								
Тема 1.1 Рисунок окремих простих об'ємних геометричних тіл	86		34	52	56		8	48
Тема 1.2 Рисунок натюрморту з простих об'ємних геометричних тіл	74		24	50	36		4	32
Розділ 2. Побутові предмети та архітектурні деталі								
Тема 2.1. Рисунок окремих предметів побуту	24		12	12	20		2	18
Тема 2.2. Рисунок драперії	20		8	12	14		2	12
Тема 2.3 Рисунок натюрморту з предметів побуту та драперії	50		16	36	44		2	42
Тема 2.4 Рисунок архітектурної деталі	26	2	12	12	32	2	2	28
Розділ 3. Деталі обличчя людини								

Тема 3.1. Рисунок носа (гіпсовий зліпок)	24		12	12	24		4	20
Тема 3.2 Рисунок ока (гіпсовий зліпок)	22		12	10	22		2	20
Тема 3.3 Рисунок губ (гіпсовий зліпок)	20		10	10	22		2	20
Тема 3.4 Рисунок вуха (гіпсовий зліпок)	24		12	12	22		2	20
Розділ 4. Голова людини								
Тема4.1 Рисунок жіночої античної маски (гіпсовий зліпок)	24		12	12	32		4	28
Тема 4.2 Рисунок чоловічої античної маски (гіпсовий зліпок)	28		16	12	28		4	24
Тема 4.3 Рисунок схематичної моделі голови людини (гіпсовий зліпок)	38	2	18	18	30	2	4	24
Розділ 5. Голова людини з плечовим поясом								
Тема 5.1 Рисунок античної жіночої голови (гіпсовий зліпок)	16		12	4	16		2	14
Тема5.2Рисунок античної чоловічої голови (гіпсовий зліпок)	16		12	4	16		2	14
Тема 5.3 Рисунок жіночої голови з плечовим поясом	21		16	5	20		4	16
Тема 5. 4 Рисунок чоловічої голови з плечовим поясом	22		16	6	21		4	17
Розділ 6. Півпостать людини								
Тема 6.1 Рисунок торсу Венери спереду (гіпсовий зліпок)	16		12	4	16		2	14
Тема 6.2 Рисунок торсу Венери зі спини (гіпсовий зліпок)	16		12	4	16		2	14
Тема 6. 3 Рисунок жіночої півпостаті	21		16	5	20		4	16
Тема 6. 4 Рисунок чоловічої півпостаті	24	2	16	6	25	2	6	17
Розділ 7. Сидяча постать людини								

Тема 7. 1. Рисунок сидячої одягненої жіночої постаті								
Тема 7.2.Рисунок сидячої одягненої чоловічої постаті	36		24	12	31		3	28
Тема 7. 3Рисунок сидячої оголеної жіночої постаті	36		24	14	33		3	30
Тема 7. 3Рисунок сидячої оголеної жіночої постаті	38		24	14	33		6	27
Тема 7.4.Рисунок сидячої оголеної чоловічої постаті	45	2	26	19	40	2	6	32
Розділ 8. Оголена стояча постать людини								
Тема 8.1 Рисунок стоячої оголеної жіночої постаті	84		24	60	84		4	80
Тема 8.2 Рисунок стоячої оголеної чоловічої постаті	94		24	70	94		6	88
всього	180	2	48	130	180	2	10	168
Разом	915	8	422	485	915	8	98	809

Теми практичних занять

№ з/п	Назва практичного завдання	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. Прості об'ємні геометричні фігури			
	Тема 1.1 Рисунок окремих простих об'ємних геометричних тіл		
	Рисунок кубу.		
1.	Схематична побудова	2	2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світлотіньове моделювання форми	2	
5.	Узагальнення	2	
	Рисунок циліндра		
1.	Схематична побудова		2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світлотіньове моделювання форми	2	
5.	Узагальнення	2	
	Рисунок кулі		

1.	Схематична побудова		
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
4.	Світлотіньове моделювання форми	2	1
5.	Узагальнення	2	
	Тема 1.2 Натюрморт із простих об'ємних геометричних тіл		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Світлотіньове моделювання форми	2	1
4.	Світлотіньове моделювання форми	2	1
5.	Уточнення пропорцій	2	
6.	Світлотіньове моделювання форми	2	
7.	Світлотіньове моделювання форми	2	
8.	Підпорядкування дрібних деталей великій формі	2	
9.	Виявлення плановості	2	1
10.	Узагальнення	2	1
	Всього	48	12
РОЗДІЛ 2. Побутові предмети та архітектурні деталі			
	Тема 2.1 Рисунок окремих побутових предметів		
1.	Компоновка зображення	2	
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Уточнення пропорцій	2	
4.	Світло тіньове моделювання форми	2	1
5.	Узагальнення	2	
	Тема 2.2 Рисунок драперії		
1.	Компоновка зображення	2	
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Світло тіньове моделювання форми	2	1
4.	Узагальнення	2	
	Тема 2.3 Рисунок натюрморту із побутових предметів з драперією		
1.	Компоновка зображення	2	
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Уточнення пропорцій	2	
4.	Світло тіньове моделювання форми	2	1
5.	Світло тіньове моделювання форми	2	
6.	Робота над деталями	2	
7.	Виявлення плановості	2	
8.	Узагальнення	2	
	Тема 2.4 Рисунок архітектурної деталі		
1.	Компоновка зображення	2	

2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
6.	Робота над деталями	2	
7.	Узагальнення	2	
	Всього	12	10
	Разом за 1 курс	96	22
РОЗДІЛ 3 Деталі обличчя людини			
	Тема 3.1 Рисунок носа (гіпсовий зліпок)		
1.	Компоновка зображення	2	
2.	Схематична побудова		2
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	2
5.	Узагальнення	2	
	Тема 3.2 Рисунок ока (гіпсовий зліпок)		
1.	Схематична побудова		2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
5.	Узагальнення	2	
	Тема 3.3 Рисунок губ (гіпсовий зліпок)		
1.	Схематична побудова		2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
5.	Узагальнення	2	
	Тема 3.4 Рисунок вуха (гіпсовий зліпок)		
1.	Схематична побудова		2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
5.	Узагальнення	2	
	Всього за 3 семестр	46	10
РОЗДІЛ 4 Голова людини			
	Тема 4.1 Жіноча антична маска (гіпсовий зліпок)		
1.	Схематична побудова		2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
5.	Уточнення пропорцій	2	
6.	Узагальнення	2	

	Тема 4.2 Чоловіча антична маска(гіпсовий зліпок)		
1.	Схематична побудова		2
2.	Компоновка зображення	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
5.	Уточнення пропорцій	2	
6.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
7.	Узагальнення	2	
	Тема 4.3 Рисунок схематичної гіпсової моделі голови людини		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	2
3.	Світло-тіньове моделювання форми	2	2
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
5.	Уточнення пропорцій	2	
6.	Уточнення пропорцій	2	1
7.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
8.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
9.	Узагальнення	2	1
	Всього за 4 семестр	46	12
	Разом за 2рік	92	22
РОЗДІЛ 5 Голова людини з плечовим поясом			
	Тема 5.1 Рисунок жіночої античної голови (гіпсовий зліпок)		
1.	Компоновка зображення	2	
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	2
3.	Лінійно – конструктивна побудова	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	
5.	Узагальнення	2	
	Тема 5.2 Рисунок чоловічої античної голови(гіпсовий зліпок)		
1.	Компоновка зображення	2	
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	2
3.	Лінійно – конструктивна побудова	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	
5.	Узагальнення		
	Тема 5.3 Рисунок жіночої голови з плечовим поясом		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	2
3.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
4.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
5.	Уточнення пропорцій	2	
6.	Світло- тіньове моделювання форми	2	

7.	Узагальнення	2	
	Тема 5.4 Рисунок чоловічої голови з плечовим поясом		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	2
3.	Світло- тіньове моделювання форми	2	2
4.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
5.	Уточнення пропорцій	2	
6.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
7.	Узагальнення	2	
	Всього	56	
РОЗДІЛ 6 Півпостать людини			
	Тема 6.1 Рисунок гіпсового торсу Венери спереду		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	2
3.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	
5.	Світло- тіньове моделювання форми		
6.	Узагальнення	2	
	Тема 6.2 Рисунок гіпсового торсу Венери зі спини		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	2
3.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	
5.	Світло- тіньове моделювання форми		
6.	Узагальнення	2	
	Тема 6.3 Рисунок жіночої півпостаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	
3.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	
5.	Уточнення пропорцій		
6.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
7.	Узагальнення	2	
	Тема 6.4 Рисунок чоловічої півпостаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно – конструктивна побудова	2	1
3.	Світло- тіньове моделювання форми	2	2
4.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
5.	Уточнення пропорцій	2	1
6.	Світло- тіньове моделювання форми	2	
7.	Уточнення пропорцій		

8.	Узагальнення	2	1
	Всього за Зрік	54	26
РОЗДІЛ 7. Сидяча постать людини			
	Тема 7.1 Рисунок одягненої сидячої жіночої постаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
6.	Уточнення пропорцій	2	
7.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
8.	Уточнення пропорцій	2	
9.	Узагальнення	2	1
	Тема 7.2 Рисунок одягненої сидячої чоловічої постаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
6.	Уточнення пропорцій	2	
7.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
8.	Уточнення пропорцій	2	
9.	Узагальнення	2	1
	Тема 7.3 Рисунок сидячої оголеної жіночої постаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
6.	Уточнення пропорцій	2	
7.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
8.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
9.	Уточнення пропорцій	2	
10.	Узагальнення	2	1
	Тема 7.4 Рисунок сидячої оголеної чоловічої постаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
4.	Уточнення пропорцій	2	1
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	2
6.	Світло-тіньове моделювання форми	2	

7.	Уточнення пропорцій	2	
8.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
9.	Узагальнення	2	1
	Всього	76	
РОЗДІЛ 8 Оголена стояча постать людини			
	Тема 8.1. Рисунок оголеної стоячої жіночої постаті людини		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
6.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
7.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
8.	Уточнення пропорцій	2	
9.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
10.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
11.	Підпорядкування деталей великій формі	2	
12.	Узагальнення	2	1
	Тема 8.2 Рисунок оголеної стоячої чоловічої постаті		
1.	Компоновка зображення	2	1
2.	Лінійно-конструктивна побудова	2	1
3.	Лінійно-конструктивна побудова	2	
4.	Уточнення пропорцій	2	1
5.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
6.	Світло-тіньове моделювання форми	2	1
7.	Уточнення пропорцій	2	
8.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
9.	Світло-тіньове моделювання форми	2	
10.	Уточнення пропорцій	2	
11.	Підпорядкування деталей великій формі	2	1
12.	Узагальнення	2	1
	Всього за 4 курс	124	28
	Разом	422	98

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. Прості об'ємні геометричні фігури			
	Тема 1.1 Рисунок простих об'ємних геометричних фігур	102	138
1.	Схематична побудова перспективи паралельних прямих відносно лінії горизонту	4	6
2.	Перспективний рисунок прямокутника відносно лінії горизонту		6
3.	Схематична побудова куба відносно лінії горизонту	4	6
4.	Світлотіньова схема куба	6	6
5.	Лінійно- конструктивна побудова табуретки	6	6
6.	Лінійно- конструктивна побудова табуретки в 3/4		6
7.	Світлотіньовий рисунок табуретки	6	6
8.	Рисунок стільця і стола	6	6
9.	Рисунок натюрморту із 2 предметів кубічної форми	6	6
10.	Світлотіньова схема циліндра		6
11.	Рисунок круга відносно щодо лінії горизонту	4	6
12.	Рисунок відра	6	6
13.	Рисунок відра покладеного на підлогу		6
14.	Рисунок 3 прозорих об'ємів наповнених різною кількістю води	6	6
15.	Світлотіньова схема кулі		6
16.	Рисунок натюрморту із 2 предметів циліндричної форми	6	6
17.	Рисунок відра і табуретки	6	6
18.	Рисунок натюрморту із кружки і яблука	6	6
19.	Рисунок натюрморту із кухонної дошки і кастрюлі	6	6
20.	Рисунок натюрморту із кружки і книг	6	6
21.	Рисунок натюрморту 3 яблук і шматка хліба	6	6
22.	Рисунок натюрморту із 3 коробів	6	6
23.	Рисунок натюрморту із відра, табуретки і віника	6	6

	Всього	102	
РОЗДІЛ 2. Побутові предмети та архітектурні деталі			
	Тема 1.2 Рисунок побутових предметів та архітектурних деталей		108
1.	Лінійно-конструктивний рисунок глечика	4	6
2.	Лінійно-конструктивний рисунок вази	6	6
3.	Лінійно-конструктивний рисунок кувшина		6
4.	Лінійно-конструктивний рисунок драперії	4	6
5.	Світло-тіньовий рисунок драперії	6	6
6.	Натюрморт із глечика і кружки	4	6
7.	Натюрморт із глечика і кружки з драперією	6	6
8.	Натюрморт із кружки і тарілки	4	6
9.	Рисунок свого взуття	6	6
10.	Натюрморт із глечика, кружки і тарілки з драперією	6	6
11.	Натюрморт із глечика, кружки і пляшки з драперією	6	6
12.	Натюрморт із глечика, тарілки і яблука	4	6
13.	Рисунок гіпсового листка	6	6
14.	Рисунок гіпсової розетки	6	6
15.	Рисунок фронтального інтер'єру житлової кімнати	6	6
16.	Рисунок фронтального інтер'єру кухні		6
17.	Рисунок кутового інтер'єру кухні		6
18.	Рисунок кутового інтер'єру житлової кімнати	6	6
	Всього	70	108
РОЗДІЛ 3. Деталі обличчя людини			
	Тема 3.1 Рисунок деталей обличчя	44	80
1.	Схематичне зображення носа людини	4	6
2.	Рисунок носа натурника	4	6
3.	Схематичне зображення ока людини	4	6
4.	Рисунок ока натурника	4	6
5.	Схематичне зображення губ людини	4	6
6.	Рисунок губ натурника	4	6
7.	Схематичне зображення вуха людини	4	6
8.	Рисунок вуха натурника	4	6

9.	Начерки голови людини 50/70 шт. (матеріал за вибором студента) формат – А-4	4	6
10.	Короткочасні рисунки жіночої голови в різних поворотах при денному освітлені– 4/5 шт (графітний олівець) формат А-3	4	6
11.	Жіночий портрет(матеріал за вибором студента) формат Ф - 3		5
12.	Чоловічий портрет(матеріал за вибором студента) формат Ф - 3		5
13.	Короткочасні рисунки чоловічої голови в різних поворотах при денному освітлені – 4/5 шт (графітний олівець) формат А-3	4	6
14.	Автопортрет (матеріал за вибором студента) формат Ф - 3		4
	Всього	44	
РОЗДІЛ 4 Голова людини			
	Тема 4.1. Рисунок голови людини	42	76
1.	Начерки голови людини 50/60 шт. (матеріал за вибором студента) формат – А-4	4	6
2.	Рисунок пропорцій голови людини	4	6
3.	Рисунок черепа людини в 3 положеннях	6	6
4.	Рисунок м'язів голови людини	4	6
5.	Копія рисунку чоловічої голови з репродукції старих майстрів формат А-3	3	6
6.	Короткочасні рисунки чоловічої голови в різних поворотах при денному освітлені - 1 шт (графітний олівець) формат А-3	3	6
7.	Короткочасний рисунок чоловічої голови в головному уборі– 1шт (матеріал за вибором студента) формат А-3		6
8.	Копія рисунку жіночої голови з репродукції старих майстрів формат А-3	3	6
9.	Короткочасні рисунки жіночої голови в різних поворотах при вечірньому освітлені– 2 шт (графітний олівець) формат А-3	3	6
10.	Короткочасні рисунки чоловічої голови в різних поворотах при вечірньому освітлені - 4 шт (графітний олівець) формат А-3	6	6

11.	Короткочасні рисунки жіночої голови в різних поворотах при вечірньому освітлені– 4 шт (графітний олівець) формат А-3	6	6
12.	Короткочасний рисунок жіночої голови в головному уборі– 1 шт (матеріал за вибором студента) формат А-3		6
13.	Автопортрет (матеріал за вибором студента) формат Ф - 3		4
	Всього	42	
РОЗДІЛ 5 Голова людини з плечовим поясом			
	Тема 5.1. Рисунок голови людини з плечовим поясом	19	61
1.	Схематичний рисунок вікових пропорцій голови людини (графітний олівець) формат А-3	5	4
2.	Начерки жіночої голови в різних положеннях - 60 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	5	6
3.	Короткочасні рисунки жіночої голови з плечовим поясом в різних положення при денному освітлені (графітний олівець) – 2 шт. формат А-3		6
4.	Короткочасні рисунки жіночої голови з плечовим поясом в різних положення при вечірньому освітлені (графітний олівець) – 2 шт. формат А-3		6
5.	Короткочасні рисунки жіночої голови з плечовим поясом в різних положення при денному освітлені (сангіна) – 2 шт. формат А-3		6
6.	Короткочасні рисунки жіночої голови з плечовим поясом в різних положення при денному освітлені (пастель) – 2 шт. формат А-3		6
7.	Начерки чоловічої голови в різних положеннях - 60 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	5	6
8.	Короткочасні рисунки чоловічої голови з плечовим поясом в різних положення при денному освітлені (графітний олівець) – 2 шт. формат А-3	4	6
9.	Короткочасні рисунки чоловічої голови з плечовим поясом в різних положення при вечірньому освітлені (графітний олівець) – 2 шт. формат А-3		4

10.	Короткочасні рисунки чоловічої голови з плечовим поясом в різних положення при вечірньому освітлені (графітний олівець) – 2 шт. формат А-3		6
11.	Короткочасний рисунок чоловічої голови в головному уборі(графітний олівець) – 1шт. формат А-3	5	5
	Всього	19	61
РОЗДІЛ 6 Півпостать людини			
	Тема 6.1. Рисунок півпостаті людини	19	61
1.	Начерки жіночої півпостаті в різних положеннях - 60 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	5	6
2.	Начерки чоловічої півпостаті в різних положеннях - 60 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	5	6
3.	Начерки кістей рук(матеріал за вибором студента) формат А-4		4
4.	Начерки стоп ніг(матеріал за вибором студента) формат А-4		4
5.	Копія рисунку рук з репродукції старих майстрів формат А-3		5
6.	Копія рисунку жіночого портрету з руками з репродукції старих майстрів формат А-3	3	6
7.	Короткочасний рисунок жіночої півпостаті - 1 шт. при денному освітлені (графітний олівець) формат А-3	2	6
8.	Копія рисунку чоловічого портрету з руками з репродукції старих майстрів формат А-3	3	6
9.	Короткочасний рисунок чоловічої півпостаті - 1шт. при денному освітлені (графітний олівець) формат А-3	2	6
	Всього	19	
	Разом 3 курс	38	
РОЗДІЛ 7 Сидяча постать людини			
	Тема 7.1 Рисунок одягненої сидячої жіночої постаті	59	117
1.	Схематичний рисунок пропорцій жіночої постаті. (графітний олівець) формат А-3	5	5
2.	Короткочасні рисунки сидячої постаті людини в різних положеннях (гелева ручка) – 4 шт. формат А-3	5	5

3.	Начерки сидячої жіночої постаті - 60 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	5	6
4.	Копія рисунку сидячої чоловічої постаті з репродукції старих майстрів формат А-3	6	6
5.	Короткочасні рисунки сидячої постаті людини в різних положеннях (м'який матеріал за вибором студента, тонований папір) – 3 шт. формат А-3	6	6
6.	Копія рисунку сидячої жіночої постаті з репродукції старих майстрів формат А-3	6	6
7.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при денному освітленні (графітний олівець) – 3 шт. формат А-3	6	6
8.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при вечірньому (графітний олівець) – 3 шт. формат А-3	6	6
9.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при денному освітленні (сангіна) – 3 шт. формат А-3		6
10.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітленні (сангіна) – 3 шт. формат А-3		6
11.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при денному освітленні (вугілля) – 3 шт. формат А-3		6
12.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітленні (вугілля) – 3 шт. формат А-3		6
13.	Короткочасні рисунки жіночої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітленні (вугілля+ крейда) – 3 шт. формат А-3		5
14.	Схематичний рисунок пропорцій чоловічої сидячої постаті. (графітний олівець) формат А-3		5
15.	Начерки сидячої чоловічої постаті - 70 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	6	6

16.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при денному освітлені - 3шт.(графітний олівець) формат А-3	6	6
17.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітлені- 3 шт.(графітний олівець) формат А-3	6	6
18.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в різних положеннях - 3 шт.(м'який матеріал за вибором студента) формат А-3	6	6
19.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в контражурі- 2шт.(м'який матеріал за вибором студента) формат А-3		6
20.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при денному освітлені - 3шт.(сангіна) формат А-3		6
21.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітлені- 3 шт.(сангіна) формат А-3		6
22.	Короткочасні рисунки чоловічої одягненої сидячої постаті в різних положеннях при денному освітлені - 3шт.(вугілля) формат А-3		5
	Всього	59	
РОЗДІЛ 8 Оголена стояча постать людини			
	Тема 8.1. Рисунок жіночої оголеної стоячої постаті	60	80
1.	Схематичний рисунок пропорцій жіночої постаті. (графітний олівець) формат А-3	5	6
2.	Начерки стоячої оголеної жіночої постаті 60 шт. (матеріал за вибором студента) формат А-4	5	6
3.	Копія рисунку стоячої оголеної жіночої постаті з репродукції старих майстрів формат А-3	5	6
4.	Короткочасні рисунки жіночої оголеної стоячої постаті в різних положеннях при денному освітлені – 2 шт. (графітний олівець) формат А-3	6	6

5.	Короткочасні рисунки жіночої оголеної стоячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітлені – 2 шт. (графітний олівець) формат А-3	6	6
6.	Короткочасні рисунки жіночої стоячої постаті зі спини – 2шт. (вугілля) формат А-3	6	6
7.	Короткочасні рисунки жіночої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2шт. (сангіна) формат А-3	6	6
8.	Короткочасні рисунки жіночої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2шт. (пастель) формат А-3	6	6
9.	Короткочасні рисунки жіночої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2шт. (вугілля +сангіна) формат А-3	6	6
10.	Рисунок жіночої оголеної стоячої постаті в положенні контрапост– 1шт. (сангіна + тонований папір) формат А-3	6	6
11.	Рисунок жіночої оголеної стоячої постаті в контражурі– (сангіна) - 1 шт. формат А-3	6	6
12.	Короткочасний рисунок жіночої оголеної стоячої постаті на тонованому папері– 1шт. (вугілля +сангіна) формат А-3		6
13.	Короткочасний рисунок жіночої оголеної стоячої постаті на світлому тлі– 1шт. (вугілля+сангіна) формат А-3		6
14.	Короткочасний рисунок жіночої оголеної стоячої постаті на темному тлі– 1шт. (вугілля+ сангіна) формат А-3		6
	Тема 8.2 Рисунок чоловічої оголеної стоячої постаті	70	88
1.	Схематичний рисунок пропорцій чоловічої постаті. (графітний олівець) формат А-3	5	4
2.	Короткочасні рисунки жіночої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (вугілля) формат А-3	6	6
3.	Копія рисунку стоячої оголеної чоловічої постаті з репродукції старих майстрів формат А-3	6	6
4.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях	6	6

	при денному освітлені – 2 шт. (графітний олівець) формат А-3		
5.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях при вечірньому освітлені – 2 шт. (графітний олівець) формат А-3	6	6
6.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (вугілля) формат А-3	6	6
7.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (сангіна) формат А-3	6	6
8.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (сангіна+ крейда) формат А-3	6	6
9.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (сангіна + вугілля) формат А-3	6	6
10.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (Сангіна+вугілля+крейда) формат А-3	6	6
11.	Короткочасні рисунки чоловічої оголеної стоячої постаті в різних положеннях – 2 шт. (сангіна+креда + тонований папір) формат А-3	6	6
12.	Рисунок чоловічої оголеної стоячої постаті зі спини– 1 шт. (м ‘який матеріал) формат А-3	5	6
13.	Рисунок чоловічої оголеної стоячої постаті в контражурі– 1 шт. (м ‘який матеріал) формат А-3		6
14.	Рисунок чоловічої оголеної стоячої постаті в положенні контрапост– 1 шт. (м ‘який матеріал) формат А-3		6
15.	Творчий рисунок оголеної стоячої постаті людини (матеріал за вибором студента) формат А - 3		6
	Всього	485	709

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Г. О. Виноградов «Уроки малювання з натури» - Москва «Освіта», 1980,
2. Беда Г. В. «Основи образотворчої грамоти» - Москва, «Освіта», 1982 р.
3. Еремеев О. А., Королєв В. А., Рєпин Н. Н. Учебный рисунок. М.: Изобр. искусство, 1995. 216 с.
4. Кириченко М. А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. К.: Вища школа, 2002.
5. Королєв В. А. «Материалы и техника рисунка . М.: Образование, 1981.
6. Ли Н. Основы учебного академического рисунка. М.: ЕКСМО, 2007.
7. Ратничин В.М. Перспектива. К.: Вища школа, 1982.
8. Ростовцев Н. Н. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия: учеб. пособие для студентов худож. – граф. фак. пединститутов. М.: Просвещение, 1989. 215 с.

Додаткові:

1. Костерін Н. П. «Учбове малювання». – Москва, «Освіта», 1984 р.
2. Сухенко В. О. Рисунок. К.: VONA MENTE, 2004. 184 с.
3. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б., Рисунок. М.: Стройиздат, 1983.
4. Шорохов Е. В., Козлов Н. Г. Композиция. М.: Просвещение, 1978.
5. Ятченко Ю. М. Мистецтво рисунка. К.: НАУ, 2005. 60 с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативна база вузу
2. Бібліотечні фонди.
3. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnrb.gov.ua/

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Програма курсу реалізується за наявності навчально-методичного та наочно-ілюстративного матеріалів (навчальних та навчально-методичних посібників, конспектів лекцій, методичних матеріалів, наукової та науково-публіцистичної літератури, альбомів, репродукцій. Активно задіяною є можливість доступу до електронних ресурсів за допомогою комп'ютера, ноутбука, а також залучення достатньої кількості наочних матеріалів (схем, таблиць, демонстраційного матеріалу, матеріали та обладнання, що застосовуються для викладання дисциплін образотворчого спрямування з методичного фонду).

Використання наочних методів навчання передбачає відвідування музеїв художнього профілю, галерей та виставок творів образотворчого й декоративно-прикладного мистецтва, участь у культурно-освітніх заходах (наукових конференціях, майстер-класах, мистецьких фестивалях, конкурсах творчих робіт) тощо